

Poruchy chování koček

Značkování močí

- instinktivní chování
 - přirozený způsob označování teritoria
- velmi závažný problém
- vede ke snížení stresu či úzkosti
- zvyšuje sebejistotu kočky/kocoura

Funkce:

- koordinace prostorových pohybů koček
- reprodukční chování

Příčiny:

- vliv hormonální
- vrozené predispozice
- genetické rozdíly
- sociální stimuly
- zvýšení úzkosti nebo nervozity

Jak na to?

- nečistit značkováná místa
- nepoužívat prostředky na bázi amoniaku
- vytřít vlhkým hadrem
- biologické odstraňovače pachu
- sprej s kočičími feromony

Terapie:

- změna přístupu chovatele
- ukončení neefektivních metod
- změna způsobu chovu
- mírné potrestání při chycení při činu
- umístit na značkovací místa misku se žrádlem
 - zabalit značkovací místo
 - oboustranná lepicí páska na koberce
 - alobal, kůra citrusů, vata namočená do octa
 - medikace
 - chirurgie
 - kastrace
 - chemické markery

Nežádoucí eliminace

Příčiny:

- patofyziologické změny v organismu (felinní urologický syndrom, cystitis, uretritis, močové kameny, prostatitis, enteritis atd)
- naučená averze k toaletě
- reakce na změny v okolí
- sekundárně k jiným behaviorálním problémům

Terapie:

- ❖ léčba souvisejících zdravotních nebo behaviorálních problémů
- ❖ změna přístupu majitele
- ❖ ukončení neefektivních metod
- ❖ trénink problémových situací
- ❖ použití komerčně dostupných repelentů

- ❖ medikace
- ❖ specifické změny prostředí

Agrese

Defenzivní agrese

- okamžitá sebeobrana

- asociální reakce
- defenzivní agrese k majiteli při vyvolání bolesti
- neurologické poruchy (zvýšená citlivost)

Strachová agrese

Příčiny:

- pravděpodobný genetický/raně vývojový faktor
- strach:
 - vyvolaný událostí
 - strach vyvolaný sociálními interakcemi

Terapie:

- vyhýbat se problémovým situacím
- behaviorální terapie: desenzitizace
- medikace

Ofenzivní agrese

=útočná = dominantní agrese

- aktivní, nevyprovokovaný agresivní útok

- ❖ teritoriální agrese
- ❖ hravá agrese

Ofenzivní teritoriální agrese

- ❖ setkání neznámých kocourů

Terapie:

- ❖ kastrace
- ❖ progestin
- ❖ najít nový domov (i kastrovánému) kocourovi

- ❖ nově příchozí kočka nebo kotě

Ofenzivní hravá agrese

- ❖ u koťat
- ❖ u některých dospělých koček
- ❖ zdroj tzv. instrumentální agrese

Příčiny:

- ❖ vrozené predispozice
- ❖ neadekvátní péče
- ❖ negativní posilování člověkem
- ❖ nedostatek tréninku

Terapie:

- ❖ postoj chovatele
- ❖ vyhnout se problémovým situacím/místům
- ❖ ostříhání drápků
- ❖ trénink problémových situací
- ❖ změna životního stylu

Instrumentální agrese

= agrese jako strategie k dosažení odměny od majitele

Terapie:

- ❖ ignorace

Strach

1) Strach ze členů rodiny

Příčiny:

- nežádoucí/nepříjemné zkušenosti
- přehnaná péče majitele
- vrozené dispozice

Terapie:

- náprava chyb majitele
- vyhýbání se problémovým situacím
- nevynucovat si pozornost od kočky
- pomalé a klidné pohyby v blízkosti kočky
- vyhýbat se místu odpočinku kočky
- ukončení mazlení v okamžiku negativní signalizace

2) Strach ze stimulů/situací

- *např. zvuky, pobyt venku, jízda v autě*
- vyhýbat se stimulům/situacím
- odstranit nejdříve „malé strachy“, pak „velké“
- anxiolytická medikace

Predatorní chování

- velké rozdíly mezi kočkami
- fyziologické chování
- motivace k lovu \neq pocit hladu

prevence:

- držet kočku doma
- trest v okamžiku donesení kořisti
- zvoneček na krk

chytání domácích ptáků

- natažená past na myši u klece
- potrestat/vystrašit v okamžiku lovu

Destruktivní škrábání

- především u dominantních jedinců

Terapie:

- atraktivní škrabadlo
- odradit od škrábání nechtěných míst
- potrestání
- odstranění drápků z předních končetin

Poruchy sexuálního chování

Hypersexuální chování

- ❖ vliv hormonů
- ❖ specifické léze v CNS
- ❖ deplece serotoninu

Nedostatek sexuálního zájmu kocourů

Důvody:

- ❖ nepříznivé podmínky prostředí

- ❖ nedostatek zkušeností
- ❖ mechanická zábrana na penisu
- ❖ velmi nízká hladina testosteronu
- ❖ sezónní fluktuace

Terapie:

- ❖ zvýšení frekvence kopulací u nezkušených kocourů
- ❖ adaptace na prostředí
- ❖ „spřátelení“ s kočkou

Odmítnutí chovného samce samicí

Příčiny:

- ❖ stres
- ❖ malnutrice
- ❖ odmítnutí určitého samce

Terapie:

- ❖ ponechat samce se samicí po několik hodin
- ❖ vyzkoušet jiného chovného samce
- ❖ „znásilnění“ kočky zkušeným samcem

Poruchy mateřského chování

1) Odmítání koťat:

- neodstranění placenty kočkou
- podchlazení koťat vylezlých z hnízda
- zalehnutí a udušení koťat
- opuštění vrhu

Příčiny:

- stres
- přílišná vazba na lidského majitele
- nedostatečné projevy koťat

Terapie:

- individuální porodní box cca 3 dny před porodem
- vedení porodu člověkem

2) Kanibalismus

- neobvykle početný vrh
- druhá gravidita v sezóně
- porod nemocných/uhynulých koťat
- infanticida cizími kocoury
- hormonální kanibalismus

3) Kradení koťat

- kočka bez vlastního vrhu
- při pseudograviditě
- kastovaná kočka

Instrumentální chování

= nástroj/strategie k získání zamýšleného cíle (žebrání, vynucování pozornosti...)

Terapie:

- potrestání = dočasné omezení aktivity
- odmítnutí = kočka zintenzivní své chování
- důsledné odebrání odměn
- důsledně trvat na svém

Problémy s příjmem potravy

1) Anorexie

- odmítání potravy (často u nervózních koček)

Příčiny:

- onemocnění
- stres
- averze ke krmivu nebo ke krmení na určitém místě

Terapie:

- násilné krmení
- medikace
- jiné krmivo případně jiné místo ke krmení

2) Pica

- konzumace nepoživatelných materiálů

Příčiny:

- genetické faktory
- přeměřované sací chování
- přeměřované lovné/predatorní chování
- stresová stereotypie

Terapie:

- postříkání vodou (ze vzdálenosti)
- aplikace mentolu nebo eukalyptového oleje na látku
- odepřít kočce přístup ke konzumovaným materiálům
- jiné krmení, častější frekvence krmení
- fyzické potrestání kočky

3) Fytofágie

- přirozené chování (tráva) x toxicita některých rostlin

Vyhrabávání květin a květináčů

- použití jako wc

Požírání hlíny z květináčů

- známka nemoci

Stereotypie

- repetitivní chování bez zjevného významu

- ❖ **grooming** – čištění
- ❖ **halucinační stereotypie**
- ❖ **alimentární stereotypie**
- ❖ **lokomoční stereotypie**
- ❖ **vokalizace**
- ❖ **neurostereotypie**

Terapie:

- ✓ postup stejný jako u psů
- ✓ medikace